

הפטר
"כה אמר"

פרשת וארא

המאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת כו' טבת התשע"ח

יום	הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
יום	16:40	17:32	18:05
ת"א	16:37	17:29	18:00
חיפה	16:36	17:28	18:00
ב"ש	16:40	17:32	18:05

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

כל ימינו חי הצדיק הגאון רבי **יעקב כהן** זצ"ל מתוניס, מחבר הספר "זרע יעקב", בצניעות רבה. למרות מצבו הדחוק, היה מקיים את מצות הצדקה בהדור רב. פעם שמע שביט כנסת אחד זקוק לתרומה כספית גדולה, והוא נדב את **כל הכסף שברשותו**. טענה הרבנית הצדקת לרב שכבר הגיעו עד פת לחם. אך הרב אמר: "הבוטח בד' חסד יסובבנו". יום אחד, כשהלך לבית המדרש לעסוק בתורה, נתקלה רגלו בחפץ, והנה **מצא מעמון** של מטבעות זהב.

הבין כי זמנו לו מן השמים כסף, שיוכלו לעסוק בתורה מתוך רוחה ולהמשיך לתת צדקה, ומאז הגדיל ונתן סכומי כסף עצומים ולא פסק מלהזכיר לבני ביתו, שרק הודות **למידת הביטחון** זכה לסיעתא דשמיא כזאת.

אם שמעת פעם בדרשה קטע מרשים שנקלט בעצמותיך, מתנה לך לחשוב שכל הדרשה נועדה להיות סיבה מן השמים לעוררך.

הרבנית הייתה אומרת: "כשהרב **בן ציון אבא שאול** זצ"ל חזר מהישיבה הביתה, אין לו כח לאכול, אין לו כח לדבר, ללכת, הרגליים שלו רועדות, הוא הולך כשהוא **נשען על הקירות**". לפעמים היה מרוכז במשך שעות סביב נקודה מרכזית אחת מבלי להסיה דעת לרגע, וכמה פעמים אמר שהוא **חודר לעומק** הסוגיה עד שהש בראשו ואינו יכול יותר.

העלון לע"ג רחל בת קלרה אלבו

"ואהבת לרעך כמוך אני ה'" בשעה ששני בני-אדם **אוהבים זה את זה**, אזי "אני ה'", שכן פעמיים "אהבה" עולה בגימטרייה **עשרים ושש**, כמניין שם הוי"ה.

תורה שבעל פה הוא חוסן ישועות.

איש ירושלים רבי ישראל גלים שליט"א מעיד: זוכר אני משנים קודמות את אשר הייתי רואה את רבי **יוחנן גוינא** הפרס"י זצ"ל (כך היה נקרא בפי יהודים רבים) עורך תיקון חצות בציון הרשב"י, היה לוקח לו לאומרו **במשך שתיים** תמימות תוך בכיות והשתכפות הנפש, אשרי עין ראתה זאת!

הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף, היה מסתפק במועט ומעט מאד באכילתו. לעתים היה מבקש מאשתו דבר מאכל, כגון פרוסת אבטיח. מיהרה אשתו להגיש לפניו פרוסה נאה, והוא אכל חתיכה קטנה והפסיק. אנשים לא הבינו את מעשיו, שהרי אם הוא חפץ באבטיח, מדוע הוא **מפסיק באמצע**? אחרים הבינו שנהג לפי "תענית הראב"ד", שאם אדם אוהב מאד מאכל מסוים ומפסיק אכילתו, נחשב לו כתענית. ואכן, **מעולם לא סיים** כוס משקה או את ארוחת הצהרים שלו. אכל מעט ולא גמר.

בעיני הבשר שלנו ובשכלנו המצומצם קולטים אנחנו רק את ההיבטים החיצוניים של הארועים סביבנו.

רפואה שלמה איילה בת שושנה כשיצא לאור הספר 'בן איש חי' הלכות, חילק רבינו **יוסף חיים** זיע"א ספר זה לחכמים ולתלמידי הישיבה בחינם, ונתן ספר אחד לחכם **יחזקאל עזרא רחמים** זצ"ל בעה"מ ספר 'עצי היער', שהיה חריף גדול. לאחר כמה שבועות בא אל רבינו, וביקש לשאול שאלה מעם רבינו, א"ל רבינו שאל. והתאונן שבפרשה פלונית יש שם הלכה שיש בה ארבעה פוסקים **נגד רבינו**.

השיב לו רבינו, אני יודע. ועל אתר הביא לו **שליש פוסקים** כמוהו, ושאלו רבינו, רוצה עוד. אמר לו מספיק....

ענין המחלוקת דבר חמור מאד שאפילו שמקיים הרבה מצוות ודוק אותם לכלי נקוב

כדי שיהא שלום בבית, כדי שהשכינה תכנס הביתה, **כדי שהילדים לא יסבלו**, כדי שגם אתה לא תסבול, צרכים לפעמים לחזור קצת אחורה, ולומר, ואזי נעשה נחת רוח לבוראנו.

נקודה פמהשנה

בעיר קושטא לפני שעלה הסולטן מג'יד למלוכה, היה אדם אחד שהיה ירא שמים בתכלית ו**שומר שבת כהלכתו**, וביום מותו קברוהו קרוב לשכונת הגויים, כי שם היה בית תבשיל של ישראל. ובאותו זמן היה גוי אחד, שבכל לילה אחר חצות היה הולך **לקברות ישראל וגונב** משם את התכריכים של מתי ישראל. ובאותה לילה הלך הגוי לגנוב גם את התכריכים של האדם הזה, והנה עוד לא הספיק לעשות כלום הוציא פתאום הנפטר את ידו מתוך הקבר, ותפס את הגוי בצווארו והפך את רגליו למעלה, ולא הרפה ממנו.

באשמורת הבוקר קמו הגוים השכנים, וראו את הפלא הזה שמתוך הקבר יוצאת יד ותופסת אדם אחד בצווארו ורגליו של האדם הזה נמצאים כלפי מעלה, כיון שלא ידעו שזה ישמעאלי, הלכו והודיעו את הענין לחברה קדישא, ובטרם שיגיעו אנשי החברה קדישא למקום, נעשה כבר **רעש גדול בעיר** והתחילו לרוץ כל אנשי העיר מקטנם ועד גדולם לבית הקברות כדי לראות את הפלא, איך שהרגליים מתנענעים כלפי מעלה. והחברה קדישא הודיעו את הענין לרבנים, והלכו גם ישראל לראות את הפלא. ובינתיים הישמעאלים הודיעו את הנעשה גם למלך, ותיכף קרא המלך למשנה, והלכו גם הם לראות את הפלא. וכאשר הגיע המלך, אמר לרבנים רצוני שתבקשו מהנפטר הזה שימסור בידי את הנתפס, ואני אערוך לו את המשפט. תיכף נגשו חכמי ישראל ליד הקבר, ו**ביקשו את הנפטר** שיעשה כדבר המלך, כדי שיתקדש שם שמים ברבים, והנה פתאום נעלמה היד, והגוי נפל על הארץ כמעט חצי מת.

נתפזרו כל ההמון שנאסף לבית הקברות, ואת הגוי לקחו לפי פקודת המלך אצל רופא בית המלך, והשגוהו עליו שומרי המלך עד שנתרפא. לאחר שנתרפא הביאוהו לפני המלך ושאל אותו המלך ויאמר לו שיאמר לו את כל האמת, מה הוא הלך לעשות שם, ויאמר הגוי למלך את האמת, שהוא רצה לגנוב את התכריכים, וזו היא מלאכתו מימים ימימה, ומזה הוא מתפרנס, אבל הלילה ההיא קרה לו דבר מוזר מאד, בזה שיצאה יד הנפטר מן הקבר ותפסתו, ויצא דינו לתליה ותלו אותו בפומבי, ו**נעשה קדוש השם גדול**, האדם הזה לא זכה לזה אלא מחמת שהיה "שומר את השבת כהלכתה" בכל נפשו ובכל מאודו, הן במלבושים מיוחדים, והן ע"י **תוספת קדושה**, שזכה לעשות מלבושים לנפשו.

ומזה נלמד כמה "גדול" כוחו של השומר שבת כהלכתו. ושהשומר שבת כהלכתו מתקן בזה 'תיקונים הרבה'. (העורך)

בעיר הקודש ירושלים חי יהודי חסיד וגדול בתורה, שבנו יצא לתרבות רעה ל"ע, והיו אנשים שהתחילו לדרוף את היהודי הזה על שמתייחס באהבה לבנו זה. על זה הגיב הרב הגאון רבי **יוסף חיים זוננפעלד** זצ"ל: "לכאורה קשה להבין את מצוות שילוח הקן, וכי יכול אדם לתפוס ציפור שהיא זריזה ממנו לעוף ולהימלט?! אלא השיב הגאון: בשעה שהאם יושבת בקן שלה והיא מגינה על האפרוחים שלה, גם אם היא מבחינה בבואו של הצייד היא לא עוזבת את האפרוחים. וכך למעשה היא נופלת בקלות לידיו של הצייד..."

נמצא שאדם עומד לנצל את המסירות נפש האימהית של הציפור לאפרוחים שלה. לפיכך אמרה תורתנו הקדושה "שלה תשלה את האם" כלומר אין לך רשות לנצל את הרחמנות שלה כדי ללכוד אותה...

וכן אתם אל לכם לנצל את **רחמנותו** של האב על בנו האובד ולהיטפל אליו בשל כך...

רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל מצא תשובה מליצית, שעל ידה ניצח כומר אחד: כומר אחד התריס ושאל את הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל: "היכן כתוב בתורה שאסור להאמין באותו האישה?! רבי יהונתן אייבשיץ לא היסט לרגע וענה מיד: כתוב "כי יסיתך אחיך בן אמך לא תאבה לו ולא תשמע אליו".

מדוע הדגישה התורה דווקא "בן אמך"? אלא הכוונה לאותו האישה שאתם אומרים עליו שיש לו רק אם ואין לו אב...

מעשה שהיה עם צדיק אחד שהיתה שנת בצורת והוא שלח את תלמידיו לעיר מסויימת שיחפשו את איש פלוני כדי שיתפלל שירד גשם. כאשר הם הגיעו לעיר שאלו על אותו איש ונודע להם **שהוא שיכור** וכל היום רק שותה וישן. והלכו לביתו ושאלו את אשתו אם הוא נמצא, ואמרה שהוא ישן ותחכו לו שיתעורר, נכנסו אליו ולקחו את הבקבוק שהיה ליד מיטתו והנה שכשהתעורר הושיט ידו לקחת את הבקבוק ורואה שאין בקבוק ורואה אנשים יושבים לידו ולא מביין אמרו לו תתפלל שירד גשם ונשיב לך את הבקבוק. כששמע כך אמר **הי רצון שירד גשם**.

מיד נשבה רוח חזקה והביאה איתה עננים כבדים וירדו גשמי ברכה ונתנו לו את הבקבוק וחזרו לרדם לשאול אותו איך זה יכול להיות? אמר להם היהודי הזה בגלגול הקודם היה **צדיק יסוד עולם**, אלא שחטא קטן היה לו שהיה מתחיל את התפילה מהודו, ומדלג על הקורבנות והוא כיום מגיע לבית הכנסת קורא עד הודו וחוזר לשנות ולישון. ולכן תפילתו לא שבה ריקם.

רשע אחד התפאר בפני ה"ודע ביהודה" זצ"ל שהוא עבר על כל העבירות שבתורה, חוץ מאחת והוא, העבירה של **המאנד עצמו לדעת**: ענה לו הגאון: שעבירה זו אין בידו לעבור, שהרי בכך לא עובר עבירה אלא **מקיים מצווה** של "ובערת הרע מקרבך..."

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

השפה האמתית - שפת התורה

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם (ו, ג)

פרש רש"י: 'ארא - אל האבות. ולכאורה הדבר המונה, כלום לא ידענו שאלו האבות הקדושים? הרי הדבר מוזכר במפגש בהמשך הפסוק: אלא, ששש תבת 'אבות' הוא מלשון 'רצון', כפי שנאמר: 'ולא אבה לשלחם' (שמות י, כז), 'לא אבה ה' השחיתך' (דברים י, י). הרצון הוא הכח המניע את האדם לעזוב את הבלי העולם ולקיים את מצוות ה'. הרצון העז שפעם בלב האבות הקדושים, הוא שהנחיל את הכח לבניהם אחריהם ולכל הדורות הבאים לותר על מענוגות העולם ולדבק במצוות התורה.

רבי יעקב גלינסקי זצ"ל המחיש את הדברים באמצעות משל נפלא: מעשה ביהודי תושב מרוקו, שבקש להגר לארצות הברית. בדרך לאמריקה, היה עליו לנחות נחיתת ביניים בצרפת, לשהות בה במשך שבועיים, ולאחר מכן לטוס לארצות הברית. אמר אותו אדם בלבו: 'איה טוס לצרפת, הרי אני יודע מלה אחת בשפה הצרפתית, כיצד אוכל להסתדר במקום?'

שכר האיש מורה פרטי שילמדו את רזי השפה הצרפתית. במשך תקופה ארכה ישב האיש ולמד ולמד בטרם יצא לדרך. עד שביום אחד שאלו אותו רעיו: 'מה קורה אהב, למה אתה לא יוצא כבר לדרך?' 'ראשית כל עלי לדעת את השפה הצרפתית על ברה, הרי אני עומד לשהות בצרפת במשך שבועיים רצופים' ענה האיש. 'ואנגלית אתה כבר יודע?' תמחה הדיידים. 'מונח שאלו' השיב האיש.

'שוטה שבעולם' זקנו הידידים, 'לענף השבועיים הבודדים שבהם תשהה בצרפת, אתה טורח ללמד את כל מכמני השפה הצרפתית. אך בעבור השנים הרבות שבהם אתה מתעמד להתגורר בארצות הברית, לא טרחת ללמד ולו מלה אחת בשפה האנגלית?' והנמשל: אדם מגיע לעולם הזה לפרק זמן קצר של שמונים או תשעים שנה, ולשם כך הוא טורח ולומד את שפת העולם, שהיא שפת השחר, העסקים וכדומה. אבל יחד עם זאת אינו מתאמץ ללמד את השפה האמתית, שפת התורה הקדושה, שבה יצטרף לדבר בעולם העליון, לא במשך כמה עשרות שנים, אלא לעולמי עד ולנצח נצחים!

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

נלקט מהספר החדש 'משכני אחרון', לחשיג בישיבת אור החיים ובתנויות הספרים

האישה: או יקירי יש לי בשורה אחת טובה ואחת רעה כמה אתה רוצה שאני אתחיל? הבעל: נו טוב,תתחילי בטובה.

האישה: טוב הבשורה הטובה היא, **שכרת האוויר במנונית החדשה שקנית פועלת טוב מאוד!**

כל העלונים: hamaor.net

כשפינו את בית הקברות של "קובנא", נמצאו שני קברים שהגופות שבתוכם היו **שלמים ממש**, בלא כל רקבון, היו אלה רבה של קובנא זצ"ל. וחילל יהודי, שעל מצבתו נכתב פ. ג. "החילל היהודי הכשר" ... מה הביא לכך ששנים רבות לאחר פטירתו נשארה גופתו בשלימותה? בפנקס הקהילה של קובנא מסופר שחייל זה, **ששירת בצבא נכר** לא הסכים לטמא את נפשו וגופו במאכלים לא כשרים, וסירב בעקשנות לטעום ממאכלי הצבא, והיה מזין את עצמו בירקות.

יום אחד החליטו החיילים לטמא אותו בכל מחיר. לקחו מרק חם ושפכו אל גרונו.

החייל ההוא סירב בכל תוקף לשותות את המרק, ונחנק. **מסירת נפשו** לכשרות ולטהרת הנפש, הותירה את גופו שלם.

חובה עלינו להיות בכל ימי הנערות בין כתיב הישיבה להינצל מסכנות

נשים ירושלמיות פנו אל עמוד ההלכה מרן **הגרי"ש אלישיב** זצ"ל וישאלה בפיהן: "מה מוטל עלינו לתקן לאחר אסונות קשים שהתבטאו בעיקר בפטירת נשים צעירות רח"ל"? תשובת מרן היתה: "יש לתקן את ענייני **שמירת הלשון**, ולארגן שיעורים ללימוד ההלכות. כי הצרות באות על בזויו ת"ח, וע"י החיזוק בשמירת הלשון לא יגיעו לידו כך". מרן הגאון קבע בפסקנות: "הקב"ה לא סובל את זה!"

והוסיף: "גם אצל נשים שייך חטא זה, כיון שאינן מכבדות דיין את בעליהן"

רשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

גדול השלום שהשם שנכתב בקדושה אמר הקב"ה: ימחה על המים כדי להטיל שלום בין איש לאשתו.

"שלום בית" אין פירושו הסרת קטטה, מריבה, עימות וניגוד בין איש לאשתו, אלא הוא ביטוי לסיכום המעלות הגדולות של האבה ואחווה שלום ורעות", בהם מברך עם ישראל כל איש ואשה המתאחדים בקידושין ובנישואין לשם חי **קדושה ונשיאות ראש**. ואין שלום הבית ענינים הפרטי של בני הזוג בלבד, אלא הוא יסוד מוסד לבנין כל קהל ה', ההולך ומתבסס הולך ונבנה מבתיים שלמים אשר שלום הבית ביסודותם.

מטוס שעמד להמריא החל לשדר מצוקה והטיסה נדחתה בשעה . אחרי ההמראה אחד הנוסעים שאל את האחראי: "למה הטיסה התעכבה? האחראי: "הטייס הראשי זיהה רעשים באחד המנועים וסרב להטיס את המטוס!" "האיש שאל: "ולקח לטכנאים שעה שלמה לתקן את הרעשים?" האחראי: "לא!" לקח שעה עד שמצאנו טייס אחר שיסכים להטיס את המטוס"

פעם נעדר תלמיד משיעורו של הרב **שלום שבדרון** זצ"ל. ניגש אליו הרב ושאל: "מדוע אינך מגיע לאחרונה?" השיב התלמיד כי יש **משחקי כדורגל** - דרבי, וכי יגיע בשבוע הבא. הרב שאל אותו בתמימות: מה זה כדורגל? התלמיד הסביר לו בסבלנות תוך שהוא מראה את בקיאותו: "זה שתי קבוצות שמתחרות ביניהם ומכניסות כדור לשער". שאל הרב: "מה הבעיה? גם אני יכול להכניס כדור לשער!"

צחק התלמיד אמר לו: "כן, אבל הבעיה שיש שם שוער שמונע זאת". שוב הקשה הרב: "האם השוער נמצא שם 24 שעות?" "לא", השיב התלמיד נחרצות, "הוא שם רק בזמן המשחק- 90 דקות". "נו, נבוא מתי שהוא הולך ונכניס את הכדור לשער..." הציע הרב. גיחך התלמיד ושאל בפליאה: "אז מה הקטע? אם אין שוער - **אין קושי, חו לא שווה**". לרגע זה ציפה הרב ואמר לתלמידו: "תקשיב טוב למה שאמרת, אם אתה אומר שרק כשיש משהו שמונע ממני להכניס גול זה שווה אבל אם הוא לא בשער זה לא משחק - אותו הדבר בדיוק לגבי השיעור. החכמה לבוא לבית הכנסת - לתפילה כשיש משהו מעניין לעשות או שקורה כעת בחוץ... אבל אם זה שבוע הבא כשאין מניעה - שהשוכר לא נמצא, מה זה שווה!?"

נסב התלמיד על עקביו ומאותו היום **לא עזב את בית המדרש**...

כמה הלחץ נוקב לגבינו כאשר יש נך את כל הסיבות הטובות לא לקיים מצווה. לא לקום לתפילה או לא להגיע לשיעור שם זה המבחן האמיתי שלך

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת חב, יוסף דהגן בן שמחה, לאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, חייא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזריה, שולמית חיה בת אסתר, סעדיה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן מנחם, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אכלה הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוננים, יעקב בן נטיל, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יוסף אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי

מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה